

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/warszawa/wystawy-o-regionie/przyjdz-i-zobacz/119083,Wojna-swiatow-1920-wystawa-Instytutu-Pamieci-Narodowej-w-Centrum-Kultury-Kurpiow.html>

26.04.2024, 22:12

„Wojna światów 1920” - wystawa Instytutu Pamięci Narodowej w Centrum Kultury Kurpiowskiej - Kadzidło, 1-19 października 2020

o 19 października 2020 r. w Centrum Kultury Kurpiowskiej w Kadzidle można oglądać wystawę „Wojna światów 1920” upamiętniającą Bitwę Warszawską 1920 r. w jej 100. rocznicę.

15 października 2020 r. o godz. 12.00. w sąsiadującej z Centrum Kultury Gminnej Bibliotece Publicznej w Kadzidle dr Tomasz Łabuszewski (autor wystawy, naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Warszawie) wygłosi wykład związany z tematem ekspozycji.

Ekspozycję przygotował warszawski Oddział IPN.

Wystawa przygotowana przez warszawski Oddział IPN została objęta Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości.

Zapraszamy do zwiedzania w godzinach otwarcia Centrum Kultury. Wstęp na wystawę jest darmowy. Na gości czekają towarzyszące ekspozycji wydawnictwa.

30 października mija 82. rocznica wyemitowania przez CBS radiowego słuchowiska Orsona Wellesa Wojna światów, które wprowadziło to pojęcie na trwałe w świat popkultury. Jaki jednak związek konflikt rodem z science fiction ma z Bitwą Warszawską, stoczoną realnie osiemnaście lat wcześniej?

Okazuje się, że ma, i to bardzo bliski. Nazwa ta bowiem doskonale pasuje do podkreślenia wagi zdarzenia, które nie mieści się w kategoriach normalnego konfliktu, zrodzonego z antypatii i sprzeczności interesów narodowych, ale ma kształt zmagania cywilizacyjnego niezakreślonego żadnymi realnymi lub umownymi granicami i normami. Z tego też powodu na 100-lecie bitwy warszawskiej IPN przygotował okolicznościową wystawę zatytułowaną właśnie Wojna światów 1920 r. Zakłada ona wielopłaszczyznowe (cywilizacyjne i międzynarodowe) spojrzenie na charakter tego konfliktu, na towarzyszące mu zagrożenia i konsekwencje, jakie przyniosła wygrana Polski dla nas i całego świata.

Część pierwsza zatytułowana **Wojna cywilizacji** stanowi niejako wprowadzenie do głównej narracji. Ukazuje ona rzeczywisty wymiar rangi konfliktu roku 1920 r. będącego przecież tylko pozornie zmaganiem polsko-rosyjskim. W rzeczywistości to opowieść o konfrontacji niemającej wcześniej żadnego precedensu w historii. To opowieść o starciu dwóch przeciwstawnych wizji cywilizacyjnych - reprezentowanych z jednej strony przez uporządkowany świat tradycji chrześcijańskiej, z jej wielowiekowym dorobkiem kulturalnym, naukowym, prawami człowieka, wolnością słowa, demokracją parlamentarną, z drugiej zaś przez bolszewicką dyktaturę, która z łamania wszelkich norm i zasad uczyniła wyznacznik swojego działania i powód do chwały. Jakże inaczej w tym kontekście plasuje się znaczenie naszych sierpniowych zmaganiań.

Część druga to **Europa w ogniu**. Historia wielu prób „podpalenia” Europy przez bolszewików.

Dramatycznych – znaczonych tysiącami ofiar – zbrojnych rewolt w Niemczech, Austrii, Bułgarii, Rumunii. To historia prób ustanawiania dyktatury proletariatu w powstałych w latach 1918–1919 sowieckich republikach Finlandii, Łotwy, Estonii, Litwy i Białorusi, Bawarii, Węgier, Słowacji. To wreszcie działalność wywrotowa partii komunistycznych, ukierunkowanych na służenie wyłącznie sowieckiej partii matce. Jakże inaczej w tym kontekście rysuje się znaczenie naszych sierpniowych zmaganiań.

Część trzecia to Realni sojusznicy i neutralni wrogowie. Jakże pouczająca opowieść o nielicznych prawdziwych przyjaciółach Polski w 1920 r. (Węgrzech i Francji) i poczuciu wielkiego osamotnienia, w jakim przyszło nam się wówczas zmagać z bolszewicką nawałą. Jakże inaczej w tym kontekście rysuje się znaczenie naszych sierpniowych zmaganiań.

Część czwarta to historia samej bitwy – jej rozgrywających (Józefa Piłsudskiego, Tadeusza Rozwadowskiego, Józefa Hallera, Władysława Sikorskiego), bohaterów z szeregów kobiet, dzieci, bohaterów z innych stron (Amerykanów, Włochów) – doceniających znaczenie słów „za wolność waszą i naszą”. To przejmująca historia młodocianych ochotników idących na front wprost w uczniowskich ław, ich poświęcenia i gotowości złożenia najwyższej ofiary na ołtarzu ojczyzny. To historia przedziwnego historycznego paradoksu – przeciwstawienia się nieznanemu, niezwykłemu dotąd złu przez dopiero co sklezione państwo, którego przez 123 lata nie było w ogólnie na mapach. Jakże inaczej w tym kontekście rysuje się znaczenie naszych sierpniowych zmaganiań.

Na koniec oferujemy wszystkim chwilę refleksji, zabierając w podróż po dorobku kulturalnym i naukowym okresu międzywojennego. Pomiędzy postacie Władysława Reymonta (laureata nagrody Nobla z 1924 r.), Marii Skłodowskiej-Curie z jej Instytutem Radowym, Iwana Bunina – rosyjskiego emigranta nagrodzonego w 1933 r. literackim Noblem, poprzez nowe prądy artystyczne – modernizm (z osiągnięciami urbanistycznymi Gdyni), wystawę światową w Paryżu, Art Deco z obrazami Tamary Łempickiej, po jakże polskich twórców: Malczewskiego czy Witkacego. Ich dorobek wpisany na trwałe w naszą – europejską tradycję przyjmujemy dzisiaj za coś oczywistego. Jakże inaczej jednak w tym kontekście rysuje się znaczenie naszego sierpniowego zwycięstwa... gdyby go wówczas w ogóle nie było.

Opcje strony